

EXÓTICA

AMANDA PIÑA

Ritualistic admonishment

Oonagh Duckworth

Gezien op 03 juni 2023

Théâtre Royal des Galeries, Brussel, in het kader van het Kunstenfestivaldesarts

'EXÓTICA' aspires to being a ritualised invocation and celebration of four dispossessed dance artists of non-Western origins whose art was commodified and exoticised in the 1920s by the white colonial gaze for the gratification and titillation of European audiences. (NL vertaling onder)

06 JUNI 2023

Wanting to reconjure and render justice to their lives and work, the Mexican-Chilian choreographer Amanda Piña, standing on the proscenium stage of the art deco *bijou* Théâtre Royal des Galeries that's been draped in hazily lit artificial foliage: a nod to the predilection for exotic fantasy of the times, invites us to engage in a "somatic practice". We are to help summon the dead dancers' energy as well as that of our own ancestors whose wounds we have been handed down. Closing my eyes to order was indeed the most healing part of the evening.

After that EXÓTICA, goes on to determinedly flout the sacred "show don't tell" tenet of storytelling. Despite the whimsical setting and promise of mysticism, it hauls us through a ponderous lecture-dance-performance-sermon that had me, at best, recalling those lessons at school that could alienate you from even the most interesting and important historical narratives, at worst, being reminded of feeling guiltily resentful during a dreary church service.

I wondered if the four artists were turning in their graves

One by one each performer 'embodied' the signature movements of the four glamorous but disregarded artists in a series of solos: snake-like arms, swirly shoulders, shimmying hips. Clad in clichéd 'exotic' dress and head garb, and framed by the fluttering foliage, each vignette was danced to a constant, loud, droning, background hum. Even when the performers find themselves together on stage in a ritualistic circle, the painfully drawn-out pace of action barely

budges, and a snippet of techno is soon drowned out again by the relentlessly monotonous hum. The solos are methodically interspersed with letters to the deceased dancers, read out by the contemporary performer, confessing how much they'd discovered they had in common and how their hard life journeys seemed similar. I wondered if the four artists were turning in their graves as it felt to me their work was being hacked once again post-mortem. This feeling is unfortunate as I learn the premise of Piña work is to assuage the wrong doings of the past and her previous pieces provided a genuine sense of restoration.

I imagine the Théâtre Royal des Galeries was chosen to capture the cabaret feel of the époque being revisited. But theatrical contexts and codes impose their own precepts and the '*mise en abîme*' message got lost in the present-day moment. I'd like to think that in another, more intimate setting, my somatic experience would have had greater effect in opening me up to this meta-political performance. But with the expectations elicited by an 800-plush seat theatre, I felt I needed to get out quick to escape further admonishment.

NL Vertaling

EXÓTICA wil een geritualiseerde aanroeping en viering zijn van vier uitgesloten danskunstenaars van niet-westerse afkomst wier kunst in de jaren 1920 door de blanke koloniale blik werd gecommuniceerd en geëxotiseerd voor de bevrediging en opwinding van het Europese publiek.

De Mexicaans-Chiliaanse choreografe Amanda Piña, die hun leven en werk weer tot leven wil wekken en recht wil doen, nodigt ons uit tot een 'somatische oefening' op het voortoneel van de art déco bijou die het Théâtre Royal des Galeries is, hier voor de gelegenheid behangen met wazig verlicht kunstmatig gebladerte, als een knipoog naar de voorliefde voor exotische fantasie van die tijd. We moeten helpen de energie van de dode dansers op te roepen, evenals die van onze eigen voorouders, waarvan we de pijn hebben doorgekregen. Mijn ogen sluiten was inderdaad het meest helende deel van de avond.

Daarna slaat 'EXÓTICA' vastberaden het heilige principe "show don't tell" van storytelling in de wind. Ondanks de grillige setting en de belofte van mystiek, sleept het ons door een logge lezing-dans-performance-preek die me in het beste geval deed denken aan die lessen op school die je konden afkeer opwekken van zelfs de meest interessante en belangrijke historische verhalen, en in het slechtste geval herinnerde aan mijn schuldbewuste gevoel van wrevel tijdens een troosteloze kerkdienst.

Ik vroeg me af of de vier kunstenaars zich omdraiden in hun graf

Een voor een 'belichaamde' elke performer de karakteristieke bewegingen van de vier betoverende maar miskende artiesten in een reeks solo's: slangachtige armen, wervelende schouders, zwierige heupen. Gekleed in clichématige 'exotische' kleding en hoofddekels, en omlijst door het wapperende gebladerte, werd elk vignet gedanst op een constant, luid, dreunend gebrom op de achtergrond. Zelfs wanneer de artiesten zich samen op het podium bevonden in een rituele cirkel, kwam er nauwelijks beweging in het pijnlijk langzame tempo van de actie. Een streepje techno werd al snel weer overstemd door het onophoudelijke monotone gezoem.

De solo's wrden systematisch afgewisseld met brieven aan de overleden dansers, voorgelezen door de hedendaagse performers, waarin ze opbiechtten dat ze ontdekt hadden hoeveel ze gemeen hadden met hen en hoezeer hun moeilijke levensloop op de hunne leek. Ik vroeg me af of de vier kunstenaars zich omdraaiden in hun graf, omdat het voor mij voelde alsof hun werk postuum opnieuw door de mangel gehaald werd. Dat is een ongelukkig gevoel omdat ik vernam dat het uitgangspunt van het werk van Piña erin bestaat om de fouten uit het verleden te herstellen, en dat haar vorige werken een oprecht gevoel van herstel boden.

Ik kan me voorstellen dat het Théâtre Royal des Galeries is gekozen om de sfeer van het cabaret van die tijd te pakken. Maar theatrale contexten en codes leggen hun eigen regels op en de 'mise en abime' boodschap ging verloren in het hedendaagse moment. Ik zou graag denken dat in een andere, intiemere setting mijn somatische ervaring meer effect zou hebben gehad om me open te stellen voor deze metapolitieke voorstelling. Maar met de verwachtingen die een theater met 800 zitplaatsen oproept, had ik het gevoel dat ik er snel uit moest om verdere vermaningen te ontlopen.